

معاونت پژوهش، برنامه‌ریزی و سنجش مهارت

دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی

استاندارد آموزش شایستگی

کشت گیاه دارویی صبر زرد

گروه شغلی

گیاهان دارویی و داروهای گیاهی

کد ملی آموزش شغل/شایستگی

۶	۱	۱	۱	۲	۱	۰	۵	۰	۸	۱	۰	۰	۷	۱
ISCO-08				سطح مهارت	شناسه گروه			شناسه شغل			شناسه شایستگی		نسخه	

تاریخ تدوین استاندارد: ۱۳۹۳/۰۴/۰۱

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب: دفتر طرح و برنامه های درسی

کد ملی پودمان: ۶۱۱۲/۴۷/۱

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی:
رئیس گروه برنامه ریزی درسی فناوری های راهبردی: دکتر پوراندخت نیرومند
دکتر محسن بیگدلی - دکتر علیرضا طاهرپور - دکتر محمد انصاری پور - ابوالفضل علیزاده - سید محسن جلالی - شهرام گندابی -
نرگس کیانی - عاطفه سادات جلال زاده - زینب وفائی نژاد - حسین امامی - حمیدرضا عصارپور آرائی
و همکاری و مشاوره علمی مهندس علی ابراهیمی ورکیانی - مهندس جواد خلیل پور اسبق

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد آموزش شغل:

- ستاد گیاهان دارویی معاونت فناوری ریاست جمهوری

- سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

- وزارت جهاد کشاورزی

- اعضای هیئت علمی دانشگاه های کشور

فرآیند اصلاح و بازنگری:

در صورت درخواست ستاد گیاهان دارویی و طب ایرانی، دانشگاههای مرتبط و متخصصین و صاحبان نظران مورد بازنگری و اصلاح قرار گیرد و پس از تأیید ستاد گیاهان دارویی و طب ایرانی اعمال گردد.

آدرس دفتر طرح و برنامه های درسی

تهران - خیابان آزادی، خیابان خوش شمالی، نبش خیابان نصرت، ساختمان شماره ۲، سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور، پلاک ۹۷

دورنگار: ۶۶۹۴۴۱۱۷

تلفن: ۹ - ۶۶۵۶۹۹۰۰

پست الکترونیک: Barnamehdarci @ yahoo.com

تدوین کنندگان استاندارد آموزش

ردیف	نام و نام خانوادگی	مدرک و رشته تحصیلی	سمت	سابقه کار	پست الکترونیک
۱	محمد شریفی مقدم	کارشناسی ارشد مهندسی کشاورزی	مدیر پروژه تدوین استاندارد های گیاهان دارویی در زیر بخش گیاهی - مجری ملی	۱۲ سال	Sharifi392003@yahoo.com
۲	دکتر محمد رضا شاه پسند	عضو هیئت علمی	مدیر کل دفتر ترویج کشاورزی و منابع طبیعی	۲۵ سال	
۳	دکتر عیاسعلی نصراللهی	گیاه پزشکی	عضو هیئت علمی سازمان پژوهش های علمی و صنعتی ایران - وزارت علوم	۳۴ سال	
۴	علی اصغر پالوج	کارشناس منابع طبیعی	رئیس گروه منابع طبیعی	۱۸	
۵	معصومه شریفیان	کارشناس ارشد	عضو گروه تدوین استاندارد آموزش	۸	
۶	علی ابراهیمی ورکیانی	کارشناس ارشد	عضو هیئت علمی سازمان تحقیقات - وزارت جهاد کشاورزی	۳۵	

مشخصات استاندارد شایستگی

عنوان استاندارد شایستگی:
کشت گیاه دارویی صبرزرد
شرح استاندارد شایستگی :
استاندارد آموزش شایستگی کشت گیاه دارویی صبرزرد ، از حوزه فناوری های راهبردی، سلامت، طب ایرانی و گیاهان دارویی است که شامل کارهایی از قبیل : شرایط مناسب محیطی و کشت بومی سازگار با گیاه، آماده سازی خاک و روش ها و اصول صحیح خاک ورزی، کاشت ، مراقبت و نگهداری، برداشت محصول می باشد .
ویژگی های کارآموز ورودی :
حداقل میزان تحصیلات :پایان دوره راهنمایی حداقل توانایی جسمی و ذهنی : سلامت کامل جسمانی و روانی شایستگی پیش نیاز :
طول دوره آموزش :
طول دوره آموزش : ۴۶ ساعت - زمان آموزش نظری : ۲۲ ساعت - زمان آموزش عملی : ۲۴ ساعت - زمان کارورزی : - ساعت - زمان پروژه : ساعت
بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)
- کتبی : ۲۵درصد - عملی : ۶۵درصد - اخلاق حرفه ای : ۱۰درصد
صلاحیت های حرفه ای مربیان :
طی نمودن دوره مهارت های استاندارد مربوطه و یاقبولی در آزمون صلاحیت حرفه ای استاندارد مربوطه سازمان و حداقل دارای مدرک لیسانس مهندسی منابع طبیعی (جنگل و مرتع) یا کشاورزی (علوم زراعی و باغی) با حداقل ۳ سال سابقه کار مرتبط

استاندارد آموزش

- برگه‌ی عناصر شایستگی و معیارهای عملکرد

معیار عملکرد	عنصر شایستگی
۱-۱- نیازهای اکولوژیکی اصلی ۲-۱- میزان نور مناسب ۳-۱- درجه حرارت مناسب ۴-۱- کیفیت و کمیت آب مناسب ۵-۱- کیفیت خاک مناسب ۶-۱- محدوده طول و عرض جغرافیایی و زمانی مناسب برای کاشت گیاه ۷-۱- گیاه شناسی و خصوصیات فیزیولوژیک گیاه ۸-۱- فواصل و دوره های زمانی کاشت، داشت و برداشت ۹-۱- اندام های گیاهی و خواص دارویی و درمانی اصلی	۱- شرایط مناسب محیطی و کشت بومی سازگار با گیاه
۱-۲- عمق شخم ونحوه مخلوط کردن کودها با خاک ۲-۲- نحوه آماده سازی خاک و تسطیح ۳-۲- خاکورزی حفاظتی ۳-۲- ماشین الات مناسب برای خاک ورزی ۴-۲- فرمول های طبقه بندی خاک ورزی در شرایط متنوع ۴-۲- روش های افزایش ماده آلی خاک ۵-۲- روش پسماند و ضایعات در خاک ۶-۲- بهداشت و فرتپینه خاک	۲- آماده سازی خاک و روش ها و اصول صحیح خاک ورزی

استاندارد آموزش

- برگه‌ی عناصر شایستگی و معیارهای عملکرد

معیار عملکرد	عنصر شایستگی
<p>۳-۱- تهیه بذر مناسب</p> <p>۳-۲- کاشت با روش مستقیم</p> <p>۳-۳- میزان و سطح کاشت در واحد سطح</p> <p>۳-۴- آماده سازی بستر برای کاشت</p> <p>۳-۵- زمان مناسب کشت</p> <p>۳-۶- مبارزه با علف های هرز در زمان کشت</p> <p>۳-۷- روش کشت</p> <p>۳-۸- آرایش گیاهی (تعداد بوته درهکتار)</p> <p>۳-۹- عمق کاشت قلمه ،فاصله بوته ها از هم وردیف</p> <p>۳-۱۰- نحوه آبیاری</p> <p>۳-۱۱- محوه حاصلخیزی خاک برای کشت</p> <p>۳-۱۲- تناوب کشت</p>	<p>۳- کاشت</p>
<p>۴-۱- کنترل آفات</p> <p>۴-۲- کنترل بیماری ها</p> <p>۴-۳- کنترل علف های هرز</p> <p>۴-۴- هرس گیاه در مرحله داشت</p> <p>۴-۵- جوان سازی بوته</p> <p>۴-۶- تغذیه و حاصلخیزی در دوره داشت</p> <p>۴-۷- کنترل عوامل خسارتزای فیزیولوژیکی</p> <p>۴-۸- آبیاری حفاظتی</p> <p>۴-۹- پایش مزرعه ای</p> <p>۴-۱۰- کنترل عوامل خسارتزای محیطی</p> <p>۴-۱۱- کنترل فرسایش</p> <p>۴-۱۲- بهینه سازی منابع پایه</p>	<p>۴- مراقبت و نگهداری</p>

استاندارد آموزش

- برگه‌ی عناصر شایستگی و معیارهای عملکرد

معیار عملکرد	عناصر شایستگی
۱-۵- تعیین زمان ونحوه برداشت	۵- برداشت محصول
۲-۵- تعیین روش و ابزار برداشت بر کیفیت اسانس	
۳-۵- برداشت گیاه در صورت نیاز به استفاده از گل آن	
۴-۵- تعیین میزان محصول در سال های متمادی	
۵-۵- نحوه خشک کردن گل گیاه	
۶-۵- میزان اسانس در سالهای تولید	
۷-۵- نحوه و روش برداشت	
۸-۵- اصول استاندارد بسته بندی و جابه جایی	
۹-۵- فراوری های ضروری	
۱۰-۵- روش های استاندارد انبارداری	

استاندارد آموزش
برگه تحلیل آموزش

زمان اسمی آموزش: ۲۲ ساعت	دانش :
	<ol style="list-style-type: none"> ۱. نیازهای اکولوژیکی و شرایط مناسب محیطی برای کاشت گیاه ۲. عناصر و معیار های اصلی آب ، خاک و گیاه برای پرورش گیاه ۳. نهاده ها و مواد و عوامل آلی ، زیستی ، معدنی و شیمیایی مناسب برای تغذیه و حاصلخیزی ۴. نهاده ها و مواد و عوامل آلی ، زیستی ، معدنی و شیمیایی مناسب برای حفاظت از محصول ۵. مساحی و آماده سازی مزرعه ۶. روش کاشت (از طریق بذر،رویشی) ۷. روش های مراقبت ونگهداری ۸. روش برداشت محصول ۹. روش خشک وهرس ۱۰. روش جوان سازی ۱۱. روش های حمل و نقل ، جابه جایی و بسنه بندی و فراوری استاندارد ۱۲. محدوده طول و عرض جغرافیایی و زمانی مناسب برای کاشت گیاه ۱۳. گیاه شناسی و خصوصیات فیزیولوژیک گیاه ۱۴. فواصل و دوره های زمانی کاشت ، داشت و برداشت ۱۵. اندام های گیاهی و خواص دارویی و درمانی اصلی
زمان اسمی آموزش: ۲۴ ساعت	مهارت :
	<ol style="list-style-type: none"> ۱. آماده سازی خاک با اصول خاک ورزی حفاظتی ۲. کار پرورش گیاه بر اساس اصول برنامه تلفیقی آب ، خاک و گیاه در مزرعه ۳. ضدعفونی بذر، قرنطینه مزرعه ۴. کاشت صحیح ۵. کار با روش های آبیاری اصولی ،روش های آبیاری صحیح بر اساس نیاز گیاهی و شرایط مزرعه ای ۶. یادگیری هرس و آرایش گیاهی ۷. کار با ماشین الات مناسب برای کاشت گیاه ۸. کار با دستگاه سم پاش و ابزار کنترل آفات ۹. کار با نهاده های غیر شیمیایی کنترل افت ۱۰. کار با ابزار نمونه گیری ۱۱. کار با ابزار جابه جایی و برداشت و فراوری ابتدایی گیاه ۱۲. کار با ابزار ، نهاده ها و روش های تغذیه وحاصلخیزی ۱۳. مساحی مزرعه
	نگرش :
	<ol style="list-style-type: none"> ۱. دقت در انتخاب بذر ونشاء استاندارد ۲. تاکید خاص بر اصول مدیریت تغذیه و کنترل آفات با تاکید بر حذف مواد شیمیایی صنعتی ۳. دقت در نگهداری و برداشت گیاه با حفظ درصد اسانس

استاندارد آموزش
برگه تحلیل آموزش

نگرش:

۴. بهره وری مصرف آب شیرین در کاشت گیاه
۵. استفاده بهینه و صحیح از ماشین الات با نگاه حفاظت از خاک
۶. تولید گیاه بر اساس اصول و استانداردهای ایمنی گیاه
۷. تولید گیاه بر اساس اصول و رقابت بازار و تجارت حرفه ای
۸. تولید گیاه بر اساس استانداردهای پایه و قرنطینه تجارت

– رعایت اخلاق حرفه ای

۱. تولید گیاه بر اساس اصول ایمنی محیط زیست و منابع طبیعی
۲. تولید گیاه بر اساس اصول بهداشت حرفه ای کشاورزی محصولات ارگانیک
۳. تولید گیاه با اصول صرفه جویی انرژی و منابع طبیعی
۴. صرفه جویی مصرف آب شیرین در واحد سطح

- برگه استاندارد تجهیزات

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	سم پاش موتوری	مدل های موجود در بازار ۱۰۰۰ لیتری	۱	
۲	سم پاشی کوله پشتی		۱	
۳	بیلچه		۳۰	
۴	دستکش		۳۰	
۵	تانکر آب		۳	
۶	وایت برد		۱	
۷	بیل و شن کش		۱۵+۱۵	

توجه :

- تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۳۰ نفر در نظر گرفته شود .

- برگه استاندارد مواد

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	مواد ضد عفونی کننده	موجود در بازار	به مقدار لازم	
۲	سینی های پرورش	موجود در بازار	به مقدار لازم	
۳	کودها.....	موجود در بازار	به مقدار لازم	
۴	ماکس بینی	موجود در بازار	به مقدار لازم	
۵	مشمع UV	موجود در بازار	به مقدار لازم	

توجه :

- مواد به ازاء یک نفر و یک کارگاه به ظرفیت ۳۰ نفر محاسبه شود .